

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

แม่แต่สัตว์ยังมีธรรม

เวลานี้ทองคำเรามีตามหลังมาหลังจากมอบแล้วดูว่า ๑๖๐ กว่าใช้ไหม (๑๖๔ กิโลกรัม) เออ ๑๖๔ กิโล ที่ตั้งไว้อย่างน้อยก้าวแรกขึ้น ๕๐๐ กิโลเลยที่วันที่ ๑๒ เพราะวันนี้เป็นวันกำหนดไว้หนักพอสมควรเพื่อข้างหน้าได้แบ่งเบาขึ้น หลังจากมอบแล้วก็ดูว่าได้ ๑๖๔ กิโล จากกระทรวงการคลัง ๑๐๑ กิโล ๑๖๔ ก็เพิ่มปะเซปะซาไปอีก ทีนี้ก็เร่งละ เร่งเรื่อย ๆ เอาให้ได้ คุณค่าของชาติไทยเราที่จะเด่นกลบความเลวร้ายที่ผ่านมานี้ได้ ต้องกลบด้วยน้ำหนักทองคำ ๑๐ ตัน ดอลลาร์อย่างน้อย ๑๐ ล้าน พอดีกัน นี้ได้พิจารณาทบทวนผลบวกผลลบ จะแก้ไขเฉลี่ยกันยังไงถึงจะพอดี กะว่าพอดีแล้วกับทองคำน้ำหนัก ๑๐ ตัน ดอลลาร์ ๑๐ ล้าน พอดี สง่าขึ้นเลย ถ้าต่ำกว่านี้ไม่เหมาะ เพราะฉะนั้นจึงต้องยกขึ้นตลอดเวลา ใครไม่รักชาติของตน จะจมประหนึ่งว่าขายหน้าชาติของตัวเองก็คือเมืองไทยเราที่เห็นมานี้ แต่ขายไปไม่ได้เมื่อไทยยังเป็นไทยอยู่ใช้ไหมล่ะ นั้น เอากันให้ได้ซี

เพราะฉะนั้นที่เราหนักแน่น ๆ นี้เราพิจารณาเต็มกำลังแล้วนะ ไม่ใช่พรวดพราดออกมาจะเอาอย่างนั้นจะเอาอย่างนี้ อย่างนี้ไม่เอานะ พิจารณาทบทวนบวกลบคุณหารในแง่หนักเบาต่างๆ ทางได้ทางเสีย จะแก้ไขกันยังไง ให้พอเหมาะพอดี ก็ลงในจุดทองคำ น้ำหนัก ๑๐ ตันและดอลลาร์ ๑๐ ล้าน เรียกว่าเป็นอย่างน้อยเลย ต้องให้ได้ มีหน้าข้าศาสนาพระพุทธเจ้าเคยแพ้ใคร เป็นศาสดาของโลกมาตลอดๆ นั้นเป็นมาด้วยความแพ้อหฺรหรือเป็นมาด้วยความชนะ ต้องเอานั่น นี้ก็เอาศานนามานำด้วย ไม่ใช่มีแต่ทางโลกล้วนๆ ทางโลกนี้หมายความว่าที่เปิดเผยคือเทศน์ เช่นอย่างเราก็เป็นเทศน์ทางฝ่ายธรรมทางบ้านเมืองก็เป็นเทศน์ทางฝ่ายโลก ธรรมมีเต็มหัวใจได้ด้วยกัน เพราะธรรมอยู่ที่หัวใจไม่ได้อยู่ที่เทศน์อย่างเปิดเผยอย่างนี้ คือเทศน์นี้ประกาศเฉยๆ นะ ประเภทของธรรมประเภทของโลก แต่ธรรมนั้นมีได้ทั่วไป มีได้หมด

ทางโลกเมื่อปฏิบัติเป็นธรรม บ้านเมืองก็เจริญขึ้นได้เพราะปฏิบัติเป็นธรรม บ้านเมืองก็เจริญรุ่งเรืองขึ้นได้ ถ้าปฏิบัติเป็นยักษ์เป็นผี ก็หาที่อยู่ที่กิน หากัดแต่ดับแต่ปอดคน นี้พวกยักษ์มาครองบ้านครองเมืองก็คอยเที่ยวกินดับกินปอด ครองบ้านครองเมืองกับการยกบ้านยกเมือง ก็คือผู้ครองบ้านครองเมือง เมื่อทำเป็นธรรมแล้วบ้านเมืองก็เจริญแน่นอนหาฝาคั่งขึ้นมา หนี ไอเอ็มเอฟ ก็จะเสร็จสิ้นลงแล้ว ใครคาดได้เมื่อไร เราติดหนี้เขา

จนจะจมเลย นี่ขึ้นมาแล้วเพราะอะไร ผู้นำก็เป็นธรรม วงราชการงานเมืองปกครอง บ้านเมืองด้วยความเป็นธรรมมันก็ขึ้นละซี ถ้าด้วยความเป็นโลกเป็นเลกเป็นยักษ์เป็นผีก็จม ดังที่เห็นๆ มาโดยตลอด เป็นแต่เพียงไม่อุจาดบาดตาเกินไปดังที่ผ่านมาเร็วๆ นี้ อันนี้ อุจาดมาก จนกระทั่งธรรมอยู่ไม่ได้ต้องโต้กันเลย มันขวางเอาขนาดนั้นว่านั่นเถอะ ขวางธรรม

ธรรมเป็นเครื่องร่มเย็นของโลก เมื่อขวางธรรมแล้วก็เอาไฟมาเผาซี เผา มันก็อยู่ไม่ได้คนมีหัวใจ มันก็ออกรับกัน นี่เรื่องราวมันเป็นอย่างนั้น เราทำทุกอย่างเราไม่เคย นอกเหนือจากธรรม เราดำเนินธรรม เข็มทิศนี้จะตั้งตลอดเลย ขัดธรรมนิดหนึ่งไม่ฝืน ถ้า ถูกธรรมแล้วคอขาดๆ ไปเลย นี่เรียกว่าธรรม เป็นอย่างนั้น

อย่างพระพุทธเจ้า เอา สลบๆ นั้นเห็นไหม จะเอาให้ได้ๆ ทำเดียว ความมุ่งมั่นอยู่ จุด แม้วิธีการปฏิบัติจะผิดพลาดไปบ้างเพราะงานไม่เคยทำ มันก็เป็นธรรมดา แต่ความ มุ่งมั่นถูกต้อง ที่จะเป็นพระพุทธเจ้าแม่นยำมาก ปีนอันนี้ไม่ได้ พลิกทางนี้ ปีนอันนี้ พลิก ไม่ได้ พลิกทางนี้ พลิกจนได้ ถอยเมื่อไรพระพุทธเจ้าเรา อันนี้เราก็เหมือนกันพลิกหาความ เล็ดลอด ความสว่างขึ้นเป็นลำดับลำดับด้วยความเป็นธรรม ก็ไม่ผิดทั้งทางโลกและทาง ธรรม เพราะธรรมมีได้ทั้งฆราวาสและพระ แม้แต่สัตว์ยังมีได้

เราเดินจงกรมอยู่เราเห็นนกเขา ๒ ตัวมา คงจะเป็นผัวเมียกัน บินป๊บๆ ๗ มาลง ตัวหนึ่งตัวผู้จะมาจากไหน ป๊บบมาลงด้วยกัน เมียก็อ้าปากขึ้น ผัวก็คายออกจากที่กินมาอ้อม แล้วนะ เราดู โอ้ สัตว์เขาก็มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เห็นใจสงสารกันเหมือนกัน เลยตั้งใจมา จนกระทั่งปานนี้ วันนี้ออกมาพูดเสียบ้าง นกเขา ๒ ตัว ตัวหนึ่งไปหากินมาทำ ตัวหนึ่ง อาจจะคอยเฝ้าหรืออะไร แต่ก็อยู่ธรรมดา มาถึงลงมาหากันป๊บ ตัวหนึ่งอ้าปาก ตัวหนึ่งก็เอา ออกจากคอเจ้าของลงให้กันกิน เราดู เอ้อ สัตว์เป็นอย่างนี้น้ำ ความเมตตาสงสารอะไรกัน ก็เท่ากับเห็นใจกันนั่นเอง มีตลอดสัตว์อย่าว่าแต่มนุษย์เราเลย แม้แต่สัตว์ก็มี เห็นชัดๆ

มนุษย์เรายังเป็นสัตว์ที่สงสารกัน เพราะเป็นภานะที่จะรับรองอรรถธรรมได้ มากกว่าสัตว์ ศาสนาก็ลงแดนมนุษย์นะ แดนฟ้าแดนสวรรค์ที่ไหนไม่ลงศาสนา มาลงแดน มนุษย์ที่เปิดเผย ทั่วโลกได้รู้จัก ศาสนาทุกศาสนาลงแดนมนุษย์ทั้งนั้น ไม่เคยลงที่ไหน ธรรมจึงเป็นสิ่งที่พุงตลอดนะ ไม่มีคำว่าตกลง ธรรมจะพุงเรื่อย พุงให้สูงขึ้นเรื่อย สูง เท่าไรความสงบร่มเย็นยิ่งมีมากขึ้นๆ ถ้าธรรมยุบย่อเมื่อไรไม่ว่าส่วนย่อยส่วนใหญ่จะยุบ ย่อลงด้วยกัน เพราะฉะนั้นธรรมจึงเป็นของจำเป็นมาก แต่เวลานี้โลกไม่ได้มองดูธรรม มองดูตั้งแต่ความโลภ ได้เท่าไรไม่พอๆ กัดฉีกกันกินเหมือนหมูเหมือนหมา มนุษย์ว่า

ฉลาด ฉลาดอะไรอย่างนั้น ใครมีอำนาจบาตรหลวงใหญ่กตขี่ข่มเหงผู้น้อย ไม่คำนึงถึงศีล ถึงธรรมเลย โลกมันก็เดือดร้อน

ดูซิเวลานี้โลกเดือดร้อนกว้างแคบขนาดไหน ผู้ครองโลกเสียด้วยก่อไฟก่อไฟใส่กัน พิจารณาซิ นี่ละกิเลสเข้าตรงไหนเป็นพินเป็นไฟ โลกเดือดร้อนกันแทบว่าทุกหย่อมหญ้าอยู่ ภายในๆ แสดงออกมาก็มีแต่ความโลภ ผู้ที่มีหัวใจด้วยกันก็ดู มันเห็นมันได้ยิน ชัดตรงไหนๆ ก็รู้จัก นี่ละเรื่องของกิเลสไปที่ไหนไม่ใช่ของดี ถ้าธรรมไปที่ไหนดีทั้งนั้น เฉลี่ยเผื่อแผ่กัน เรียกว่าธรรม ถ้าอำนาจบาตรหลวงมานั้นเป็นเรื่องของกิเลส อำนาจเป็นธรรม อำนาจเป็นโลกเป็นกิเลส มันมีอยู่ ๒ อำนาจ อำนาจของกิเลสเพื่อความฉิบหาย อำนาจของธรรมเพื่อน้ำดับไฟ มันดับกันไปอย่างนั้น

ถ้าไม่มีธรรมไม่ได้นะ เราดูแต่จิตของเราเถอะ วันไหนได้เรื่องเข้ามาแล้วมันมาอยู่ หัวใจ เป็นเรื่องราวต่างๆ ก็จิตนั้นละออกไปสะแสบสะทอนหาวันเข้ามา เอาไฟมาเผาตัวเอง ก็สร้างเหตุการณ์ขึ้นภายในใจให้คิดนั้นปรุงนี่เป็นพินเป็นไฟ จนกระทั่งนอนไม่หลับก็มี มากกว่านั้นเป็นบ้าไปก็มี ไม่ใช่ของดี ใจดวงนี้มันไปกว้านเข้ามา เพราะไม่มีน้ำดับไฟ คือ ธรรม สติธรรม ปัญญาธรรม ไม่ได้คิดอ่านไตร่ตรองเพื่อแก้ไขความคิดวุ่นวายที่เป็นพิน เป็นไฟนั้นให้สงบลง มันก็ไม่สงบ ยิ่งไปหากวันมา จนกระทั่งไหม้ไหม้แล้ว ยังเหลือแต่ถ้ำแต่ถ้ำ ไฟไม่บอกมันก็ดับเอง กิเลสมันเผาสัตว์โลก เมื่อไม่มีอะไรเผามันก็ดับ ที่มีเชื้อไฟอีกมันเผาอีก อย่างนั้นละ

บางรายคิดจนกระทั่งมันหมดกำลังของมันไปเอง คือไม่มีอะไรแก้เลย ไม่มีธรรม เป็นเครื่องแก้เลย ปล่อยให้กิเลสเผาตลอดจนหมดสภาพไปเอง มีเยอะ ถึงขนาดเป็นบ้า เป็นบอแล้วเรียกว่าหมดสภาพ นอนไม่หลับนี่เข้าขั้นหมดสภาพนะ นี่คือกิเลสมันกวาน เมื่อมีธรรมแล้วเข้าเป็นน้ำดับไฟระงับ ก็ลงในจุดพุทธศาสนาอีกเหมือนกัน ระงับๆ ยังไง มันคิดปรุง เรื่องราวนี้มาจากไหน ค้นเข้าไปหาต้นตอ มันนี่คือน้ำดับไฟ มันคิดเรื่องราวอะไร คิดไม่เห็นได้เหตุได้ผล เอาแต่พินแต่ไฟมาเผาเราผู้คิด เราก็คงๆ หนึ่ง แล้วแก้ไข เหตุการณ์ที่มันคิดยุ่งเหยิงวุ่นวาย ระงับลงด้วยธรรม อันนั้นก็ระงับลง แก้กันได้ ทนได้ พออยู่ได้ ไม่มากก็พออยู่ได้

ทางด้านจิตตภาวนาก็แบบเดียวกัน วันนี้มันไปเอาอารมณ์อะไรมา จิตทำไมมันตั้ง ด้าน จะทำให้สงบให้เย็นมันไม่สงบ เพราะอะไร เข้มขันเข้าไปหาสาเหตุของมัน ถ้าไม่ได้ สาเหตุ ปักหลักลงในคำบริกรรมภาวนา ไม่ให้มันคิดเรื่องอื่น ให้คิดแต่เรื่องนี้ มันก็สงบเอง เพราะจิตทำงานหน้าที่เดียว เมื่อคิดทางกิเลสเป็นกิเลส เมื่อคิดทางธรรมกิเลสก็ระงับ

เป็นธรรมขึ้นมา ที่นี้เราระดับทางกิเลสเสีย คิดทางธรรม ยับยั้งทอดสมอด้วยการภาวนา
 บริกรรมถึยิบไม้ให้มันออก บังคับเอาไว้

มันอยากจะคิดขนาดไหนไม่ยอมให้ออก ให้อยู่กับคำบริกรรมอย่างเดียว เดี่ยวก็
 สงบได้ เพราะปัญญาอย่างอื่นเรายังไม่มีแก่กัน เราเอาอันนี้ตั้งรากฐานไว้ด้วยคำบริกรรม
 ภาวนา ระดับความคิดที่เป็นกิเลสด้วยความคิดที่เป็นธรรมดับกิเลส ที่นี้มันก็สงบลงได้ เป็น
 ชั้น ๆ อย่างนี้ มันเป็นชั้น ๆ กิเลสมีหลายชั้นหลายตอน ธรรมะก็มีหลายชั้น นี้เรียกว่าขั้นดูไถ่
 กัน คือมันจะคิดมากเสียจริง ๆ เราเอาคำบริกรรมมาบังคับเลย ออกจะแตกให้มันแตกอยู่กับ
 คำบริกรรม สักเดียวสงบ ไม่แตก กิเลสมันหลอกเฉย ๆ จิตสงบลงได้ด้วยวิธีนี้ ด้วยวิธีคำ
 บริกรรมภาวนาถึยิบ ไม้ให้มันเปลวออกไป เปลวไปบีบกิเลสเอาไปเลย ไม้ให้เปลว อยู่กับ
 พุทโธ นานเข้า ๆ ทางนี้ก็มีกำลังค่อยสงบ เรื่องความคิดอ่านต่าง ๆ มันก็เบาลง ๆ จิตสงบ
 ระดับ เรียกว่าเริ่มต้นเป็นพื้นฐานการระงับความยุ่งของใจ ระงับด้วยภาวนา แบบดูไถ่กัน
 เลย บังคับกันเลย ให้อยู่กับคำบริกรรมตั้งเป็นรากฐานเอาไว้ไม่ให้เคลื่อนจากนี้ มันจะคิด
 ไปไหนไม่ให้คิด บังคับไม่นานมันก็สงบ นี่เป็นชั้น ๆ

ที่นี้ขึ้นไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งถึงขั้นปัญญา มันแยบมาทางไหนปัญญาตามเลย นั่น อีก
 ชั้นหนึ่ง ตามกันทัน ๆ สุดท้ายแยบบีบเอากันแล้ว ทันแล้ว ๆ นี่ขั้นสติปัญญามีกำลังจากจิตต
 ภาวนา การอบรมตนด้วยความถูกต้องตามหลักธรรมของพระพุทธเจ้า ได้ผลไม่เป็นอย่างอื่น ที่
 นี้โลก คำว่าภาวนาใครได้ยินที่ไหน ก็มีแต่หลวงตาบัวมาออก ๆ ถึงเรื่องภาวนา ให้ระงับใจ
 นะ ความทุกข์อยู่ที่ใจ ความวุ่นวายเกิดขึ้นจากใจ ใจเป็นที่อยู่ของกิเลส กิเลสอยู่ที่ใจ มัน
 สร้างเนื้อสร้างตัวมันจากใจของสัตว์ มันสร้างเนื้อสร้างตัวมัน แต่เอาฟืนเอาไฟเผาหัวใจ
 สัตว์ คือกิเลส มันเกิดอยู่ภายในใจ

คำว่ากิเลส ๆ คือข้าศึกของใจนั่นแหละ หรือข้าศึกของธรรม ธรรมก็อยู่ที่ใจอัน
 เดียวกัน ังธรรมออกมาสู้กันก็ค่อยสงบ สงบได้หลายครั้งหลายหนธรรมมีกำลังขึ้น แกล้ว
 กล้าสามารถวางไวขึ้นเรื่อย ที่นี้กิเลสอ่อนตัวลง ๆ มันเห็นชัด ๆ อยู่กับนักภาวนา ไม่ใช่สัก
 แต่ว่าภาวนาธรรมดา อันนั้นเป็นชั้น ๆ ผู้ที่จะภาวนาเพื่อความพ้นทุกข์จริง ๆ ต้องเด็ดเดี่ยว
 ทุกอย่าง เพราะฉะนั้นมันถึงเห็นเหตุผลต่าง ๆ ทั้งฝ่ายกิเลสทั้งฝ่ายธรรม โต้ตอบกันยังง
 แก่กันยังง แพ้ชนะยังง มันจะรู้ของมันเอง สมมุติว่าแพ้นี้ก็ประหนึ่งว่านอนไม่หลับ คือ
 เคียดแค้นให้กิเลส นอนไม่หลับ จะแก่มันจนได้ เอาจนได้จริง ๆ นั่นเรียกว่าความเคียด
 แค้นให้กิเลสเป็นธรรม ถ้าความเคียดแค้นโดยโลกทั่ว ๆ ไปเคียดแค้นกัน ให้สิ่งใด ผู้ใด

สัตว์ตัวใดก็ตาม นี่เป็นกิเลสทั้งนั้น ท่านจึงเรียกว่าความโกรธเป็นกิเลส ถ้าเคียดแค้นให้ตัวเอง ที่เป็นข้าศึกกับตัวเอง เคียดแค้นเพื่อแก้มันปราบมันนี้เป็นธรรม

เคียดแค้นมากเท่าไรธรรมยิ่งแข็งแกร่ง ความอุตสาหะพยายาม ความบึกความบินมาพร้อม ๆ กันแล้วทะเล นั่น เรียกว่าความเคียดแค้นที่เป็นธรรม มันหลายอย่างนะ เวลาในโลกมันเป็นอย่างนั้นแหละ อย่างเราพูดอยู่ที่นี่เหมือนบ้าตัวหนึ่งนะ พูดให้โลกฟังไม่มีใครสนใจ สนใจตั้งแต่เรื่องฟืนเรื่องไฟเผาตัวเองตลอดทั่วโลก ไม่มีใครสนใจหาน้ำมาดับไฟโดยถูกทาง ทางก็คือทางธรรม อย่างอื่นดับไม่ได้ กิเลสไม่กลัวอะไร กลัวแต่ธรรมอย่างเดียว ถ้าธรรมกิเลสกลัว กลัวจนหมอบราบ จึงต้องเอาธรรมมาบังคับ เอาอย่างอื่นอย่างใดไม่ได้ทั้งนั้น

เวลาได้ขึ้นเวทีมันถึงได้รู้ทุกสิ่งทุกอย่าง ที่เอามาพูดนี้ โอ๊ย อย่างว่าแหละ ขี้ประติวณะ มาพูดเท่าที่พูดได้ ๆ แต่ความจริงระหว่างกิเลสกับธรรมพัดกันนี้มองไม่เห็น ไม่รู้ ทั้งภาษากิเลสทั้งภาษาธรรม เจ้าของเป็นเจ้าของทั้งสองภาษานี้ยังมองไม่เห็น เวลามันรวดเร็วระหว่างกิเลสกับธรรมพัดกัน นั้นเห็นไหมละ เจ้าของยังมองไม่เห็น เหมือนนักมวยเขาต่อยกันบนเวที พวกเขมเปียนก็ว่าสุดขีดความเร็วของเขา แต่ความเร็วระหว่างกิเลสกับธรรมที่ธรรมเกรียงไกรแล้วนี้ เร็วยิ่งกว่านั้นอีก เรียกว่ามองไม่เห็น เจ้าของเองผู้ดูอยู่บนเวทีนั้นก็ประหนึ่งว่ามองไม่เห็น พูดไม่เห็น ภาษานั้นละเอียดสุดที่จะนำมาพูดได้ ที่มันเป็นกันอยู่ภายในจิต มันถึงได้เห็นชัดเจนและพูดได้เต็มกำลังที่โลกจะฟังได้ในสมมุติขั้นนั้น ๆ ถ้าอันไหนพูดฟังไม่รู้เรื่องก็จะพูดไปหาอะไร เวลาปฏิบัติเข้าไปแล้วเจ้าของก็รู้อเอง รู้ด้วยกันทุกคน เป็นแต่เพียงว่าจะควรพูดไม่ควรพูด พูดได้หรือไม่ได้เท่านั้น มันเป็นอยู่ในหัวใจนี้หมดทั้งกิเลสทั้งธรรม ขนาดไหนก็เป็นอยู่ในหัวใจ รู้ในหัวใจ แต่พูดได้บ้างไม่ได้บ้างเท่านั้นเอง

จึงว่าศาสนานี้เป็นศาสนาน้ำดับไฟ พุทธศาสนาเป็นศาสนา เรียกว่าน้ำดับไฟ คือพุทธศาสนาเท่านั้น ดับลงถูกจุดไม่มีผิด คือพระพุทธเจ้าดับกิเลสด้วยธรรม เท่ากับน้ำดับไฟ ไฟคือกิเลส น้ำคือธรรม ดับกันเรียบ เป็นศาสดาขึ้นมาสอนโลก สอนวิธีการที่เอาน้ำดับไฟ ดับยังงี้ ๆ เข้ามาสอน ที่นี้โลกมันไม่สนใจซี ดีไม่ดีมากต่อมากเห็นศาสนานี้เป็นภัยเป็นข้าศึก เมื่อเห็นว่าเป็นภัยเป็นข้าศึกก็ต้านทานธรรม เลยตำหนิติเตียนศาสนาไม่เอาเข้ามาเกี่ยวข้องกับตนพอเกิดประโยชน์บ้างเลย

นี่ก็เพราะกิเลสมันหนามันเอาศาสนามาเป็นข้าศึกต่อสู้กับศาสนา แล้วสร้างไฟสร้างไฟให้สัตว์โลก มันเป็นอย่างนั้น โลกเป็นอย่างนั้นเวลานี้ ไม่มีธรรม ถึงได้ร้อนกันทุกหย่อมหญ้า ถ้าธรรมออกแรงแไหนก็โจมตีกันเสีย กิเลสนั้นแหละ กองทัพกิเลสทั่วโลกมันโจมตีคน

เดียว คือไม่มีใครสนใจ ไม่ฟัง ฟังตั้งแต่ฟืนแต่ไฟก็เผากันไปตลอดตั้งกับตั้งกลับก็เผากันไปใหญ่ ที่จะมาเห็นโทษมันเห็นไม่ได้ง่าย ท่านจึงเรียกว่า ขนโคละชิ เป็นยังงั้นโค เคยเทศน์แล้ว พวกนี้มีแต่ขนโคเต็มอยู่ นี่ละขนโค จะว่ายังงั้นมันไม่ยอมฟังเสียง พวกขนโคมันรู้มที่เดียวเขาโคแหลกเลย เพราะมันมีเพียง ๒ เขา มาขวางมันได้ยังงั้นก็ขนโคเต็มตัว มันพึดเอาที่เดียวแหลก เขาไม่มีเหลือเลย มันเป็นอย่างนั้นนะพวกเขาโค

ถ้าพูดถึงเรื่องเขาโคขนโค แหม ละเอียดล่อมากจะแจ้งชัดเจนเลย คือสัตว์โลกที่จะบิกบินไปตามกองทุกข์ทั้งหลายนี้มันเหมือนขนโคไม่ผิดเลยนะ แยะหนึ่งที่จะมาเป็นธรรมพอเป็นเขาโคบ้างมีน้อยมาก สรุปลงมาหาตัวเจ้าของเองก็แบบเดียวกัน มาวัดอย่างนี้มีตั้งแต่ขนโคเต็มตัว เขาโคเลย โคบางตัวไม่มีเขาเรียกว่าโคหัวโล้น แล้วพวกเรานี้มันกลายเป็นโคหัวโล้นไปหมด ๒ เขาว่าจะมีมันก็ไม่มี ถูกกิเลสเอาเรียบบุร เลยเป็นโคหัวโล้นมา พวกนี้เป็นพวกโคหัวโล้นมันไม่มีเขา ถูกกิเลสปราบราบเลย ๆ พอจะภาวนาจะตั้งเขาขึ้น ขนมันพาดเอาแหลกเลย ได้ยินเสียงดังครอก ๆ อู๊.ขนโค ๆ ดังครอก ๆ อยู่บนหมอน มีตั้งแต่ขนโคเข้าใจใหม่ ขนโคเป็นยังงั้นอย่าให้ถามเลย นี่เราเข้าใจแล้วนะนี้ แต่ไม่ตอบไม่พูดให้ไปพิจารณาเองขนโค ไปที่ไหนมีแต่ขนโค

นี่ระยะที่กิเลสมีอำนาจมากมีอย่างนั้น ทำให้โลกมืดไปหมดไม่ให้มองเห็นอะไรเลย ให้เห็นตั้งแต่กิเลส จะเป็นเหมือนมูตรเหมือนคูชขนาดไหนก็ว่าเป็นทองทั้งแท่ง ๆ อยู่อย่างนั้น โลกจึงหาความเบื่อหน่ายอึดพอไม่ได้นะ นู่น เวลาธรรมขึ้น ธรรมจับปึบมันรู้ว่านี่ละพระพุทเจ้าทรงท้อพระทัย คือสิ่งที่พระองค์ครองอยู่นั้นมันเลิศเลอขนาดไหน กับมูตรกับคูชเหล่านี้ต่างกันยังงั้นบ้าง นี่ละท้อพระทัย แล้วสัตว์โลกชอบอันนี้ทั้งนั้น นั่น ที่พระองค์ครองอยู่นี้ใครจะรู้เนื้อรู้ตัวมาชอบได้ยังงั้น ไม่ชอบ ไม่รู้ ขึ้นเบื้องตันพระพุทเจ้าสอนโลก พระองค์รู้ก่อนสอนโลก แล้วสอนทั้งท้อพระทัย แต่ถึงอย่างนั้นก็ยอมต้องบิกบินสอนกันไปดังเรา ๆ ท่าน ๆ พอได้รู้เนื้อรู้ตัวบ้าง ก็เพราะพระพุทเจ้าทรงเห็นสิ่งเหล่านี้แล้ว โอ๊ย.ลำบากมากนะ จึงต้องได้บิกบินกัน ไม่บิกบินไม่ได้

ถ้าเชื่อพระพุทเจ้าแล้วพอบิกพอบิน ถ้าเชื่อโดยหลักธรรมชาติคือกิเลสภายในใจบิกบินไม่ได้ มันตีเอาตกทะเลเลย เรื่องอำนาจของกิเลสรุนแรงขนาดนั้น เรียกว่า ธรรมไม่มีอำนาจเลย ตอนที่ยังไม่มีอำนาจเป็นอย่างนั้น แต่ตอนที่ธรรมมีอำนาจก็เคยเล่าให้ฟังแล้ว อยู่ไม่ได้ มีแต่อยู่ไม่ได้ อยู่ไม่ได้เลย จะผ่านจะพ้นเหมือนว่าหูดหวิด ๆ จับความพ้นทุกข์คือนิพพานอยู่ชั่วเอื้อม ๆ อันนี้ประเภทนี้ประเภทเรียกว่า ดิ้นสุดขีด จนลืมหลับลืมนอน

กลางคืนกลางวัน กินอยู่ปุวยอะไรไม่สนใจทั้งนั้น มารวมอยู่จุดอยู่บนเวที คือระหว่างกิเลสกับธรรมพัดกันด้วยความเข้มข้น ที่จะเอาชัยชนะกิเลสให้ได้ ๆ นอกนั้นไม่กังวลอะไรหมด

ที่นำมาพูดตั้งแต่ผู้ตั้งหน้าตั้งตาปฏิบัติ ถึงจะยังไม่ได้ธรรมะชั้นสูง ความมุ่งมั่นของท่านก็หนักอย่างนั้น ทุกสิ่งทุกอย่างท่านไม่ถือเป็นกังวลนะ ผู้ที่ตั้งใจปฏิบัติฝึกหัดจิตใจเพื่อมรรคผลนิพพาน ท่านจะไม่มีสิ่งภายนอกดั่งโลกที่วุ่นกันเป็นบ่าอยู่นี้เข้ามาเกี่ยวข้องใจนะ ท่านจะมีแต่เรื่องของธรรมมุน เอ้า จะกินยังงี้ก็แล้ว จะกินจะหลับจะนอนจะใช้จะสอยอะไรมันของเล็กน้อยนิดเดียว ๆ เมื่อเทียบกับการบุกเพื่อชัยชนะเอามรรคผลนิพพานมาครอง มันมีน้ำหนักมากกว่ากัน จิตจึงหมุ่นตัวอยู่กับธรรม ด้วยเหตุนี้เองที่เคยพูดให้ฟังว่าพระท่านที่มุ่งต่ออรรดต่อธรรม เพื่อมรรคผลนิพพานจริง ๆ แล้วท่านสบายมากนะ ท่านง่ายมากกับสิ่งภายนอก แต่ยุ่งมากกับกิเลสกับธรรมพัดกันบนหัวใจ ท่านเอาตรงนี้ ท่านถือเป็นเรื่องใหญ่โตจริง ๆ นอกนั้นไม่ยุ่ง ได้กินได้นอนได้ใช้อะไรไม่สนใจ จะสนใจตั้งแต่ชัยชนะนี้เรียกว่างานของท่านมีอันเดียว

ที่นี้เวลาได้หลักได้เกณฑ์เป็นลำดับไปแล้วยิ่งขั้นใหญ่ละที่นี้ะ ยิ่งหนุนขั้นใหญ่ ๆ ถึงขนาดว่า ลืมเวล่ำเวลาที่จะหลับจะนอน อะไรก็ลืมไปหมดเหลือแต่อันเดียว คือมันหมุ่นขนาดนั้น นอนก็เคยนอนมาตั้งแต่วันเกิด แล้วทำไม บทเวลามันได้หมุ่นเหมือนไม่เคยนอนเลย ไม่สนใจ นั่น นี่ละเวลาธรรมมีกำลังกล้าไมใช่ว่า มีแต่กิเลสมีกำลังกล้าอย่างเดียวนะ ถึงเวลาธรรมมีกำลังกล้าเป็นอย่างนั้น พูดแล้วให้มันซดลงไปก็คือว่า ขอให้มันเป็นในใจเถอะนะ มันไม่ได้สนใจกับว่าใครจะเชื่อไม่เชื่อเข้าใจไหม อันนี้มีกำลังมากเหยียบไปหมดเลย ที่จะไปเอาใครมาเป็นสักขีพยาน เอาใครก็หมายความว่าพวกสัวมพวกถานมาเป็นสักขีพยานทองคำทั้งแท่ง ลบทองคำลงหรืออย่างนี้มันก็ไม่ มีแต่เหยียบไป

ลงได้เป็นอย่างนั้นแล้ว นั่นละที่ว่าหมุ่นตลอดเวลาเลย นี่เป็นเองแหละ อันนี้เรียกว่าเป็นเอง ที่เคยพูดให้ฟังว่า กิเลสมันเป็นอัตโนมัตติของมัน สร้างผลประโยชน์ของมันบนหัวใจของสัตว์ แต่สร้างพินสร้างไฟเผาหัวใจสัตว์โลกนี้มันมีอยู่ทุกดวงใจ เป็นอัตโนมัตติ คิดเรื่องอะไรเป็นเรื่องกิเลสไปหมดเป็นอัตโนมัตติ นี่เวลาพื้นฐานของกิเลสแท้มันก็เป็นอัตโนมัตติในการสร้างตัวของมัน และผลที่ได้รับก็คือพวกสัตว์โลกรับเคราะห์รับกรรม มันสร้างผลของมัน นี่เวลามันหนาแน่นเป็นอย่างนั้น

ที่นี้เวลาธรรมะนี้หมุ่นเข้า ๆ พอถึงขั้นพอพืดพอเหวี่ยงกันแล้วที่นี้ไม่ต้องบอก ค่อยพืดเหวี่ยงกันไปเรื่อย พอเห็นผลที่จะก้าวให้หลุดพ้นแล้วที่นี้มันเป็นอัตโนมัตติเลย เรื่องความเพียร เรื่องอรรดเรื่องธรรมทำงานเพื่อความพ้นทุกชั้นนี่จะเป็นอัตโนมัตติเช่นเดียวกับ

กิเลสมันสร้างภพสร้างชาติ สร้างกองทุกข์ให้สัตว์เป็นอัตโนมัติของมันนั่นแหละ ที่จะแก้กิเลสออกให้หลุดพ้นนี่ก็เป็นอัตโนมัติของธรรมเอง อยู่ที่ไหนอยู่ ถ้าลงถึงขั้นนี้แล้วยังไงก็ไม่อยู่ อยู่ในโลกจมน ๆ นี้นะ มีแต่จะให้หลุดให้พ้น จึงเรียกว่า คำว่าแต่พระนิพพานหุดหวิด ๆ จับผิดจับถูกคือจวนเต็มที่หมุนเต็มที่ นั่น นี่ละธรรมเวลามีกำลังแล้วก็ยังเป็นอัตโนมัติแก้กิเลสตัวเป็นภัยได้ เช่นเดียวกันกับกิเลสเหี้ยมขี้ทำลายธรรมด้วยอัตโนมัติของมัน มันเป็นเสมอกันนะ

ที่ท่านว่า อกาลิโก ๆ เป็นได้ทั้งกิเลสเป็นได้ทั้งธรรม เสมอกันเหมือนกันไม่มีอะไรจะยิ่งหย่อนกว่ากัน อกาลิโก ถ้าไปทางกิเลสเป็นกิเลสวันยังค่ำ ถ้าว่ามรรคหรือผลไม่มีไม่ได้ผลนี้ ทำไปเท่าไรก็ได้เลยนะ กิเลสสร้างกองทุกข์ให้สัตว์ สร้างเท่าไรสัตว์ยังมีแต่ความสุขมันไม่มีเข้าใจไหม สร้างเท่าไรยิ่งทุกข์มาก ๆ นี่เรียกว่า มันเป็นผลเสมอกันเพราะสร้างไปทางกิเลส มันต้องเป็นกิเลสวันยังค่ำเป็นทุกขวันยังค่ำ พลิกปี่ เอ้า สร้างทางด้านธรรมะ สร้างทางด้านธรรมะก็เป็นธรรมะไปเรื่อย ๆ เป็นธรรมะวันยังค่ำเป็น อกาลิโก ตลอดไป เมื่อสร้างเต็มเหนี่ยวกิเลสพัง คำว่า อกาลิโก มีได้ทั้งกิเลสมีได้ทั้งธรรม

นี่เราก็ได้พยายามกับบรรดาพี่น้องทั้งหลาย เวลาใช้ชีวิตอยู่นี้ก็สุดเหวี่ยงเหมือนกัน คราวนี้เป็นคราวสุดเหวี่ยงสำหรับที่ช่วยพี่น้องทั้งหลาย สุดเหวี่ยงของตัวเองเป็นอันดับหนึ่ง จากนั้นก็มาสุดเหวี่ยงกับบรรดาพี่น้องชาวไทยเรา เดี่ยวนี้กำลังมัดกันเอาสุดเหวี่ยงเหมือนกัน ที่ว่าทองคำให้น้ำหนัก ๑๐ ตัน ดอลลาร์ ๑๐ ล้านนี่เอาสุดเหวี่ยงเหมือนกัน เอาให้ได้ ไม่ได้เมืองไทยจะไม่มีเสียงว่าไทยนะ มีแต่เสียงเหลวไหลเหลวแหลกเต็มเมืองไทยใช้ไม่ได้นะ ต้องเป็นตัวของตัวเองด้วยกันทุกคน นี่เรียกว่าสร้างความแน่นหนามั่นคง ความสง่าราศีให้แก่ชาติของตน ต้องเอาให้เต็มเหนี่ยว ๆ พวกนี้จำให้ตึ้นนะ เอาเท่านั้นละวันนี้พอ

(วันนี้มีปัญหาทางอินเทอร์เน็ต) เอ้า ว่ามาซิ ปัญหาอะไร (อันนี้เขากราบเรียนถามว่า ลูกไปภูวนาตามวัดต่าง ๆ อยู่เสมอ ถ้าเป็นช่วงวันหยุดยาวก็จะอยู่ได้หลายวัน ครั้งหนึ่งไปภูวนาที่ถ้ำสหาย ๘ วัน ก็พยายามทำความเพียรมิได้ขาด วันหนึ่งเดินจงกรม ๘ โมงเช้าถึง บ่าย ๒ โมง วันนั้นลูกรู้สึกสติจดจ่อทำงานต่อเนื่องดี เห็นอะไรก็พิจารณาไตร่ตรองได้ สติทำงานคล้ายหมุนไปตลอด พอตอนเย็นลงไปภูวนาที่ถ้ำใต้คนเดียว หลังจากสวดมนต์เสร็จแล้วเดินจงกรมตั้งแต่ ๑ ทุ่ม พอ ๒ ทุ่มกว่าก็รู้สึกเพลีย ก็เลยนอนพักโดยกำหนดสติไปด้วย มารู้สึกตัวตอนเกือบ ๕ ทุ่ม จึงลุกขึ้นมาเดินจงกรมต่อ ก็ได้ยินเสียงสัตว์ใหญ่

หรืออะไรก็ไม่ทราบ ตามต้นไม้ข้าง ๆ ซึ่งเป็นป่าเกิดความกลัวขึ้นมาเลยกลับมาตั้งสมาธิ ต่อ จิตก็หดตัวรวมลงเพราะความกลัวนั้น สติจึงจذبอยู่ที่จิตนั้น

ขณะนั้นเวทนาจึงเกิดขึ้นที่ขาดด้วย จิตก็จذبพิจารณาอยู่ที่จิตนั้น ก็มีความคิดเกิดขึ้นว่า เวทนาที่เกิดขึ้นที่กายน่าจะมีอะไรสัมพันธ์กับจิต แล้วทันใดนั้นก็มีความรู้สึกขึ้นว่า เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ มีฐานอยู่ที่จิตแต่ไม่ใช่จิต เป็นเหมือนเพื่อนบ้านกัน แต่จิตเราไปหลงคิดว่าเป็นอันเดียวกันกับจิต เพราะมันอยู่ใกล้กันมากเหมือนพลิกหน้ามือเป็นหลังมือ ตอนนั้นก็เกิดความรู้สึกมองเห็นภาพว่าจิตอันหนึ่ง เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ เป็นอีกอันหนึ่งแยกกันอยู่ จิตยอมรับเหตุผลอันนี้จึงจذبอยู่ที่จิต พร้อมกับเห็นเวทนาเป็นอีกอันหนึ่งไม่ใช่จิต สติก็จذبทำงานอยู่ที่จิตไม่สนใจเวทนาเลย จึงทำให้นั่งในอิริยาบถเดียวกันจนถึงเช้า สติทำงานหมุนตัวไปตลอด พิจารณาลงธรรมะได้หมด เพลินสนุกไปตลอดคืน พอเช้าลุกขึ้นจากที่ก็ล้มลงไปเลย เพราะขานั่งพับอยู่ตลอดคืน ความจذبหมุนตัวของสตินี้ต่อเนื่องกันนานราว ๓ วันก็ขาดไป เพราะต้องกลับบ้านมาทำงานต่อ แต่ลูกก็พยายามหาเวลาภาวนาอยู่เสมอ ๆ และตั้งใจจะหาเวลาปฏิบัติให้มากขึ้น ๆ เพื่อทดแทนบุญคุณพ่อแม่ครูบาอาจารย์ ที่อุทิศสำหรับเหนื่อยยากลำบากเพื่อสั่งสอนลูกหลานมาโดยตลอด

ขอเมตตาหลวงตาช่วยแนะนำแนวทางปฏิบัติต่อให้ลูกด้วยค่ะ บางครั้งภาวนาจิตสงบสักพักก็มีเสียงคล้ายระเบิดตูมแล้วก็เงียบหายไป ทำให้สะดุ้งเล็กน้อยแต่พยายามจذبอยู่ที่จิตไม่คิดปรุงแต่งออกไป บางคราวเกิดระเบิด ๒ ครั้งก็มี ลูกไม่เข้าใจว่าเกิดจากอะไร (กราบนมัสการมาด้วยความเคารพอย่างสูง)

หลวงตา อะไรที่เกิด นั่นนะ เกิดจากอะไร

โยม เสียง คล้ายระเบิดตูม

หลวงตา เออ ๆ เข้าใจ

โยม กราบนมัสการด้วยความเคารพอย่างสูง ลงชื่อ คนบางกะปิ

หลวงตา บางกะปิ

โยม ชื่อคนถามว่า บางกะปิ

หลวงตา ตอบคนบางกะปิ ที่พูดมานี้ถูกต้องทุกอย่างแล้ว เหมาะสม ให้ดำเนินตามนั้นไป แต่อย่าไปยึดเอาที่เคยผ่านเคยเป็นมาแล้วนั้นมาเป็นอารมณ์ในเวลาภาวนา แต่ให้พิจารณาตามที่เคยได้ผลมาแล้วนั้นมาเป็นปัจจุบัน เช่น แยกเวทนา แยกความสุข ความทุกข์ แยกสิ่งต่าง ๆ ที่เรียกว่า ชันธ์เป็นอันหนึ่ง ใจเป็นอันหนึ่งนี้ ให้ทำอย่างนี้ตลอดไป แต่อย่าเป็นสัญญาอารมณ์ ให้ทำเป็นปัจจุบันแล้วมันจะเกิดขึ้นอย่างนั้นอีกเข้าใจหรือ ถูกต้อง

แล้วที่พิจารณาอย่างนี้ ถูกต้องมาเป็นลำดับ แต่เสียงตามช่างหัวมันเถอะอย่าไปยุ่งกับมัน เข้าใจหรือ มันก็เกิดจากใจ ถ้าเป็นคนตายแล้วไม่ได้ยินแหละเสียงตาม ถ้าแกจะอยาก ดับเสียงตามมาให้ตายเสียให้ว่าอย่างนั้นนะ มันจะได้ยินหรือไม่ได้ยินใครก็รู้ด้วยกัน อันนี้ เป็นปัญหาปลีกย่อยต่อกันปลีกย่อยไปอย่างนั้นแหละ แต่ส่วนใหญ่ถูกต้องแล้วนะ บอกให้ ยึดหลักนี้ให้ดี แต่อย่านำสิ่งที่เป็ผลผ่านมาแล้วนั้นมาเป็นอารมณ์ในเวลาภาวนา ให้ พิจารณา เรียกว่า หาใหม่เข้าใจใหม่ หาใหม่ขึ้นมาสด ๆ ร้อน ๆ มันจะปรากฏขึ้นมาอย่าง นั้นแหละ ก็มีเท่านั้นละนะ

โยม มีอีกคนหนึ่งครับ เขาก็ออกปฏิบัติธรรม แต่เขาก็ถ่อมตัวว่าปฏิบัติธรรมได้ เล็กน้อย ออกปฏิบัติแล้วเกิดอาการ เช่น ยิบยับที่อกตลอดเวลา

หลวงตา อะไรยิบยับ

โยม เต็นยิบยับตอนปฏิบัติธรรม ผมก็ได้รับคำแนะนำให้จับอาการเต็นนั้นไปเรื่อย ๆ การเต็นโดยเริ่มต้นเหมือนกับใจของผมเป็นคนเต็นเอง สุดท้ายผมก็มีอาการวางการเต็น นั้น ซึ่งปัจจุบันยังเต็นอยู่ ตอนนีผมมีความรู้สึกว่าการยึดต่าง ๆ ทุกสิ่งล้วนเป็นทุกข์ ผมจึง ไม่อยากยึดอะไรเลย แต่ก็ยังมีความรู้สึกว่ายังมีความจำเป็นอยู่ที่ใจ ต้องเกาะบางสิ่ง ซึ่งใจ ผมตอนนี้เหมือนมี ๒ อย่าง คือสิ่งที่เคลื่อนไหวตลอดเวลา บางครั้งก็เต็นบางครั้งก็วูบวาบ อีกสิ่งหนึ่งเป็นสิ่งที่ว่าง ๆ กระทบได้ระลึกถึงสิ่งว่าง ๆ นั้นอยู่ เพราะเห็นว่าระลึกแล้วเบาที่สุด เบากว่าเพื่อน ข้อสงสัยคือ

ข้อ ๑ ผมไม่แน่ใจว่าการปฏิบัติของผมในเรื่องนี้ว่า เกิดอาการและมีความเห็นที่ ถูกต้องหรือไม่

ข้อ ๒ หากถูกต้อง ขออุบายในการปฏิบัติต่อไป ควรจะเป็นแบบใดดี

ข้อ ๓ ขณะที่ผมเกิดอาการกระทบ ตามร่างกายโดยไม่ทราบสาเหตุบ่อยครั้งซึ่ง กระทบไม่ได้กลัวว่าจะเป็นอะไร แต่กระผมอยากขอคำสอนของหลวงตาเกี่ยวกับเรื่อง ดังกล่าว กราบมาด้วยความเคารพอย่างสูง

หลวงตา เขาภาวนาเอาอะไรเป็นอารมณ์

โยม เขาไม่ได้บอกมาว่าเอาอะไรเป็นอารมณ์

หลวงตา ควรจะมีอารมณ์ของธรรมเป็นหลักของใจ เช่น อย่างคำบริกรรมนี้เรียกว่า อารมณ์ของธรรม มาเป็นหลักของใจคือ บริกรรมให้ติดอยู่กับนั้นเข้าใจใหม่ เรื่องภายนอก มันก็จะจางไป อันนี้หลักใจยังวอกแวกอยู่มาก อะไรเอะอะก็ไปติดอะไรเอะอะไปติด เพราะ หลักใจไม่มีเข้าใจหรือ ก็มีเท่านั้นละ

ส่วนที่เขาพูดว่าอยู่ถ้าสหายนั้นถูกต้องดีนะ ดีถูกต้องไปหมดเพราะที่กล่าวเหล่านี้เราพิจารณาหมดแล้ว คือมันแยกมันแยะ ๆ ของมันเองจนกระทั่งต่างอันต่างจริงไม่มีอะไรเป็นเข้าคืดต่ออะไร เช่น กายก็สักแต่ร่างกาย คนตายแล้วกายก็มีเอาไปเผาไฟมันก็ไม่มีอะไรไม่แสดงความทุกข์ ความลำบากอะไร เวทนามันเกิดขึ้นคือ ความทุกข์เป็นต้นนะ มันก็ไม่มีความรู้สึกในตัวของมันว่ามันเป็นเวทนาคือกองทุกข์ต่อมันหรือต่อผู้ใด มันเป็นความจริงอันหนึ่งของมัน ที่นี้จิตตัวอกเวกคลอนแคลน คอยไปหมายนั้นหมายนี้ เวลาวิเศษของตัวเองที่ไปหมายนั้นแล้ว จิตก็ถอนตัวเข้ามาเป็นความจริงในขั้นนี้ แล้วไม่ไปยุ่งกับเขา ที่นี้จิตก็จริง เวทนาความทุกข์ก็จริง กายก็จริงแล้วไม่กระทบกัน จิตอยู่สบาย อย่างน้อยสบายมากกว่ากันลงปล่อยฝั่งเลย ลงเลย นี่ที่เขาพิจารณานี้ถูกต้องแล้วให้ดำเนินอย่างนั้นต่อไป แต่อย่าไปถึงอารมณ์ที่ผ่านมาแล้วนั้นมาเป็นอารมณ์ในปัจจุบัน เลยยึดอันนั้นเป็นอารมณ์ยุ่งอยู่ข้างนอกไม่เอา ให้เป็นอารมณ์ปัจจุบันคือว่าให้หาใหม่ ให้พิจารณาอย่างนั้นละใหม่ มันเกิดขึ้นสด ๆ ร้อน ๆ ก็ครั้งก็หนสด ๆ ร้อน ๆ ตลอดไป เป็นผลประโยชน์ตลอดไป ถ้าเรายึดเป็นสัญญาอารมณ์เข้ามามันก็เป็นปริยัติเป็นความจำไปเสียไม่เกิดประโยชน์ เอาละนะพอ

โยม ครับอันนี้ไม่ต้องสนใจนะครับ เวลาจิตสงบแล้วเสียงระเบิดดังตุมนี้ครับไม่ต้องไปคิดมัน

หลวงตา เออ ไม่ต้องไปยุ่ง ตุมก็ช่างหัวมัน มันดับไปแล้วแหละนะ ถ้าอยากเป็นบ้าก็ให้วิ่งตามหามัน มีคนถามไปอะไร ไปหาเสียงที่มันดังเมื่อคืนนี้ให้ว่า เข้าใจไหม มันเกิดมันดับมันแสดงทุกอย่างยังบอกแล้ว เรื่องธรรมเรื่องกิเลสพิสดารมากในหัวใจ เพราะฉะนั้นเวลาเราเข้าสู่ศูนย์กลางคือ จิตตภาวนามันถึงได้เจอทุกอย่างในนั้นหมด เอาละนะ

โยม อันนี้ดีครับ อีกนิตหนึ่ง เขาบอกผมได้อ่านประวัติหลวงตาหยดน้ำบนใบบัว ตอน ๑ คือว่าตอนที่หลวงตาเกิดภาวะจิตเสื่อมแล้วได้ขออุบายวิธีการแก้จาก หลวงปู่่มั่น โดยหลวงปู่่มั่นให้ภาวนาพุทโธในทุกอิริยาบถ ไม่ว่าจะทำอะไรอยู่ก็ให้ภาวนา พุทโธ ตลอด อย่างนี้ผมก็เลยมีข้อสงสัยว่าถ้าเรากำลังทำกิจกรรมอะไรอยู่ ไม่ว่าจะอ่านหนังสือ ดูโทรทัศน์ กินนอน แล้วให้ภาวนาพุทโธตลอดอย่างนี้ ใจเราจะเกิดสมาธิได้หรือครับ

หลวงตา ก็ให้เลือกเอา ถ้ามันแยกไม่เป็นอย่างนั้น เวลาจะทำงานก็ทำเสีย เอาพุทโธเข้าไปไว้ในตู้ในหีบเสีย เข้าใจไหม เวลาจะมาพุทโธ ก็พุทโธเสีย งานนั้นเก็บทิ้งลงในแหวน บ่อไปเสียเข้าใจหรือ ถ้ามันแยกไม่ได้ ถ้ามันแยกได้ไม่ต้องถามใครละอย่างนี้มันเข้าใจ กิเลสมันก็ประเภททำงานอยู่บนหัวใจมันไม่เห็นวังกิเลสตัวนั้นมาถกเถียง กิเลสตัวนี้ทำงาน

ไม่สะดวกไม่เห็นว้าไซ้ไหม มันเป็นกิเลสด้วยกันวันยังค่ำมันยังไปด้วยกันได้ไซ้ไหม อันนี้
ธรรมทำไมจะไปด้วยกันไม่ได้วะ ถ้าไม่ใช่ธรรมของคนบ้าเช่นอย่างคุณเป็นต้นเท่านั้น เอละ
พอ

โยม นี่ครับเขากล่าวต่อ บอกว่า จะใช้สมาธิอยู่กับคำภาวนาหรืออยู่กับกิจกรรมที่เรา
ทำดีครับ

หลวงตา เท่านั้นไม่ตอบอีก

โยม หหมดแล้วครับผม

หลวงตา เออ ทางนี้มันหหมดก่อนแล้ว บอกไม่ตอบหหมดแล้ว หหมดตั้งแต่ยังไม่บอก
เท่านั้นละนะ มันตั้ง ๙ โมงแล้ว

ผู้หญิงคนนั้นภาวนาเข้าทำดี ที่เขาแยกแยะ นี่มันเป็นเองในจิตนะ เขาไม่ได้ไปศึกษา
จากใคร หลักธรรมชาติมีอยู่ในนั้น พิจารณาแยกอันนั้นแยกอันนี้ มันหากเป็นของมันนะ
แยกไปแยกมาก็เข้าใจ ๆ จึงบอกตอบรวม ๆ เลยว่า ถูกต้องหหมดเป็นลำดับลำดับ เขา
พิจารณานั้นถูกต้องหหมดแล้ว

ชมการถ่ายทอดสดทุกวัน ได้ที่

www.luangta.com หรือ www.luangta.or.th